



Tips och Tvättråd för alla dina mattor

Här kan du läsa om hur du ska sköta dina mattor. Längs bak i detta tvättråd finns det en fläcknyckel för dina mattor. Skriv gärna ut detta blad och spara!

Tänkvärt! Fler mattor blir förstörda genom felaktig behandling än av normal förslitning. Läs därför igenom skötselråden noggrant.

Innan du köper matta - Några allmänna råd

Mät upp rummets/möbelns storlek där mattan ska ligga.

Mattor har olika kvalitet och egenskaper. Minska mattans slitage genom att använda halkskydd som också gör att mattan ligger stilla.

Vill du kunna tvätta mattan själv? Vissa mattor kräver kemtvätt eller en stor tvättmaskin.

Tänk på att ljusa plastgolv kan missfärgas av mattor.

Städning

En mattas livslängd beror mycket på skötsel. Gör till en vana att dammsuga din matta minst en gång i veckan och häng ut den för vädring någon gång per år. Du bör undvika att skaka eller piska din matta. Skakar du mattan är det risk att kantsömnad och frans släpper från den.

Att tänka på

Har du en gummerad matta skall du aldrig hänga den med latexsidan mot solen.

För att undvika uppstående kanter måste en gummerad matta alltid rullas med rätsidan utåt.

Se också till att golvet är helt torrt då du lägger på mattan, annars är det ibland risk för att latexsidan fastnar vid golvet.

Bli inte orolig om din nya ullmatta luggar av sig mycket i början. De gör ofta det under den första tiden.

Tvättning

Wilton och liknande vävda mattor med jutebaksida bör lämnas till en auktoriserad matt-tvätt för plantvätt. Är det bara en fläck som skall tas bort kan man be dem att endast ta bort den.

Akrylgarnsmattor är oftast märkta med vattentvätt 40°C. Maskintvätt går då utmärkt om maskinen är tillräckligt rymlig.

Gummerade mattor tvättas enklast och bäst med extraktionsmaskin. Då en syntetmatta tål vatten kan den även skuras med mjuk panelborste och vanligt tvättmedel (ej såpa) i 40°C. Skölj

ordentligt. För att undvika veckbildning bör mattan torka plant.

Herdemattor tvättas i kar eller tvättmaskin. Använd rikligt med vatten (max 30°C) och tillsätt en neutral tvällösning. Skölj noga. Kort centrifugering.

Enfärgade trasmattor Enfärgade trasmattor i bomull kan tvättas i maskin (40°C). I färgade trasmattor, speciellt röda och blå, finns dock alltid överskottsfärger som kan färga ljusa inslag och frans.

Randiga trasmattor i bomull tvättas i kallt vatten med såpa. Skura med mjuk panelborste i rändernas riktning på båda sidorna och skölj därefter väl i rändernas riktning. Häng mattan i långsidan över en kraftig tråkäpp eller dylikt så att vattnet rinner i rändernas riktning. Den gamla metoden att tvätta mattan på bryggan är fortfarande den enklaste och bästa. Men du kan naturligtvis använda altanen eller källargolvet.

Rölakansmattor Samma förfarande som vid tvätt av randiga trasmattor. Mattan kan bli något bubblig vilket dock försvinner efter några dagars användning.

Plastmattor mattor och plast/akryl tvättas i maskin 30°C utan centrifugering. Rulla mattan hårt efter tvätt för att släta ut veckbildning. Häng därefter på tork.

VIKTIGT!

Torka aldrig mattor i torktumlare eller torkskåp

Krympning, Blekning

Alla bomullsmattor och herde ryor krymper ca 5% på bredden och 8% på längden vid 30°C. Även vid tvätt av övriga mattor får man räkna med viss krympning.

Alla mattor bleks med tiden och får oftast vackrare och mjukare färger. Bomullsmattor bleks fortare än andra mattor. Om du är osäker på mattans material och blekningstendens så fråga i butiken.

Är du tveksam beträffande tvättning anlita då en fackman. Lämna du in en matta som är märkt med vattentvätt säg då särskilt till om detta eftersom en vattentvättad matta blir fräschare.

Skötsel av handknutna mattor - Goda råd

En handknuten matta från andra sidan jorden är ett unikt konsthantverk. Rätt skött håller den i flera generationer. En handknuten matta är en klenod värd att värda.

För att mattan skall slitas jämnt är det bra att vrida den då och då. Undvik att dra möbler över mattan.

För att minska slitaget bör du använda mattunderlägg. Ett underlägg fungerar dessutom som halkskydd.

Använd alltid planmunstycke när du dammsuger, avsluta med att dammsuga i luggens riktning. Mattan behåller då sin täta yta och smuts som skaver på fibrerna tränger inte ned i mattans botten.

Vänd dig till en fackman **om mattan behöver repareras**. Vänta inte för länge då skadan kan förvärras.

Tryckmärken på mattor avlägsnar du enklast genom att fukta luggen med ljummet vatten och blåsa lätt med hårtork samtidigt som du borstar upp luggen.

Tips för att underhålla din matta.

Ta alltid reda på vilket material mattan är gjord av. Då är det enklare att välja rätt fläckmedel.

Pröva alltid fläckborttagningsmedlet på en undanskymd del av mattan för att se om mattan tål medlet.

Använd hellre en svagare lösning upprepade gånger, än en för stark lösning med en gång.

Gnugga aldrig när du försöker ta bort en fläck. Du riskerar bara att fläcken sprider sig.

Borsta upp mattluggen där fläcken har suttit medan mattan fortfarande är fuktig. Då återfår den lättare sin form.

Ha gärna ett enkelt fläckapotek hemma. På apoteket eller i färghandeln kan du köpa T-sprit, bensin, lacknafta och ammoniak. Citron- och ättikssyra finns att köpa i de flesta livsmedelsaffärer.

Så här gör du ammoniaklösning: Blanda 1 dl ljummet vatten med 1 msk tvåflingor och några droppar ammoniak.

Fläckar från bär och frukt kan även lösas med en blandning av 1tsk citronsyra och 2 msk varmt vatten.

VIKTIGT!

Lämna rengöring av följande mattor till en fackman: Handknutna mattor, Indiska bomullsmattor och nålfiltmattor.

Använd aldrig ammoniak på yllemattor. Ta bort små fläckar med ljummet vatten.

Använd aldrig ammoniak på heltäckningsmattor med tryckta mönster utan att först testa på en undangömd plats på mattan om trycket är färgbäständigt.

FLÄCKNYCKEL

1 Sug upp fuktigt spill med ofärgat hushållspapper. **b)** Späd ut resterna med ljummet vatten (färskt blod: kallt vatten). Sug upp. Upprepa förfarandet. Låt torka. **c)** Eventuella rester avlägsnas med hjälp av en vit trasa som fuktats i ljummet vatten med lite diskmedel i, (torkat blod och urin: tillsätt gärna lite ammoniak). Efterbehandla med rent vatten. Sug upp.

2 Skrapa försiktigt (vid sot dammsug) bort så mycket som möjligt av fläcken. **b)** Fukta en vit trasa med lösningsmedel. Badda fläcken och sug upp. Upprepa förfarandet.

3 Kyl ner fläcken med isbitar. Hacka sönder stearinet/tuggummit och lyft upp det. **b)** Droppa försiktigt lite lösningsmedel på ytan. Vänta någon minut och lyft sedan upp återstående stearin/tuggummi. **c)** Avlägsna eventuella rester med en vit trasa som fuktats med lösningsmedel.

Asfalt	2	Matfett	1
Avföring	1	Mjölk	1
Blod	1	Olja	2
Choklad	1	Saft	1
Coca Cola	1	Skokräm	2
Frukt	1	Smör	2
Färgkriter	2	Sot	2
Glass	1	Sprit	1
Grädde	1	Stearin	3
Juice	1	Tuggummi	3
Kaffe	1	Urin	1
Kräkningar	1	Vin	1
Likör	1	Ägg	1
Läppstift	1	Öl	1
Läsk	1		

